

Іван Ігорович **ПОТАПОВ**

здобувач, Інститут економіко-правових досліджень ім. В.К. Мамутова НАН України

ORCID: <https://orcid.org/0009-0000-6279-1440>

e-mail: potapov.law@gmail.com

МІЖНАРОДНІ ФІНАНСОВО-ПРАВОВІ ІНСТРУМЕНТИ ВІДБУДОВИ ЕНЕРГЕТИЧНОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ ПІСЛЯ ЗБРОЙНИХ КОНФЛІКТІВ

У статті здійснено комплексний аналіз міжнародних фінансово-правових інструментів відбудови енергетичної інфраструктури держави, що зазнала збройної агресії. Розглянуто програми МВФ, Світового банку, ЄБРР, ЄІБ, MIGA, інструменти ЄС (Ukraine Facility, Ukraine Energy Support Fund), механізм G7 ERA Loans та двосторонні домовленості. Запропоновано авторське визначення поняття «міжнародні фінансово-правові інструменти відбудови енергетичної інфраструктури» та обґрунтовано пропозиції до змін до Закону України «Про критичну інфраструктуру».

Ключові слова: енергетична інфраструктура, повоєнне відновлення, міжнародні фінансово-правові інструменти, міжнародна фінансова організація, Ukraine Facility, ERA Loans, гарантійні механізми, MIGA, критична інфраструктура, енергетична безпека

Стаття надійшла 28.04.2026

Статтю прийнято 19.05.2026

Статтю опубліковано 29.05.2026

ВСТУП

У період повномасштабного вторгнення росії ворог цілеспрямовано обстрілює об'єкти енергетичної інфраструктури України, що завдає масштабної шкоди як виробничим, так і розподільчим потужностям національної енергетичної системи [1]. За інформацією Міністерства енергетики України, лише за зиму 2024–2025 рр. енергосистема витримала понад 13 масованих ракетно-дронових атак, а сукупні втрати генеруючих потужностей через російські удари оцінюються в кілька гігаватів [2]. Водночас оновлена спільна швидка оцінка завданої шкоди та потреб у відновленні (RDNA5), оприлюднена 23 лютого 2026 р., фіксує понад 195 млрд дол. США прямих збитків в Україні та майже 588 млрд дол. США загальних потреб у відновленні на наступне десятиліття; водночас потреби енергетичного сектору оцінено майже у 91 млрд дол. США [3].

Подолати такі масштабні наслідки виключно за рахунок державного бюджету Україна не зможе. Тому особливого значення набуває залучення міжнародного фінансування на підставі окремих фінансово-правових інструментів, які мають різну правову природу – від кредитних угод з міжнародними фінансовими організаціями до міжурядових меморандумів та регламентів ЄС. Водночас в українському законодавстві немає узагальненого поняття «міжнародні фінансово-правові інструменти відбудови енергетичної інфраструктури», що зумовлює фрагментарність регулювання та ускладнює формування єдиного правового режиму їх застосування.

Питання правового регулювання відновлення енергетичної інфраструктури та залучення міжнародного фінансування неодноразово ставали предметом наукових досліджень. Серед авторів, які приділяли увагу цій проблематиці, слід відзначити О. Суходолою, Ю. Харазішвілі, Г. Рябцева, які в [4] розглянули розвиток енергетичної інфраструктури як елемент енергетичної безпеки України. Водночас в українській правовій доктрині поки бракує системного дослідження саме міжнародних фінансово-правових інструментів відбудови енергетичної інфраструктури у контексті постконфліктного відновлення. Наявні роботи переважно охоплюють ок-

ремні аспекти – питання банківського кредитування, гарантійних інструментів або міжнародної технічної допомоги, що зумовлює необхідність комплексного аналізу.

МЕТА дослідження – комплексний аналіз міжнародних фінансово-правових інструментів, які може бути застосовано для відбудови енергетичної інфраструктури держави після збройного конфлікту, їх правової природи та форм закріплення у національному й міжнародному праві, а також розроблення авторського визначення відповідного поняття та формулювання пропозицій de lege ferenda з удосконалення законодавства України.

МЕТОДИ ДОСЛІДЖЕННЯ

Методологічну основу дослідження становить комплекс загальнонаукових та спеціально-юридичних методів пізнання. Діалектичний метод застосовано для з'ясування сутності та правової природи міжнародних фінансово-правових інструментів у їх взаємозв'язку із завданнями постконфліктного відновлення. Системно-структурний метод застосовано для класифікації відповідних інструментів та визначення місця кожного з них в загальній архітектурі зовнішнього фінансування відбудови. Формально-юридичний метод дав змогу проаналізувати норми Закону України «Про міжнародні договори України», Закону України «Про критичну інфраструктуру», постанови Кабінету Міністрів України від 15 лютого 2002 р. № 153, а також положень Регламенту (ЄС) 2024/792 про створення Ukraine Facility. Порівняльно-правовий метод застосовано у зіставленні правових режимів кредитування, гарантування та технічної допомоги, що застосовуються МВФ, Групою Світового банку, ЄБРР, ЄІБ та MIGA. Метод правового моделювання та de lege ferenda застосовано для формулювання авторського визначення поняття «міжнародні фінансово-правові інструменти відбудови енергетичної інфраструктури» та пропозицій із внесення змін до національного законодавства.

РЕЗУЛЬТАТИ

Поняття «міжнародні фінансово-правові інструменти відбудови енергетичної інфраструктури» нині не

отримало офіційного закріплення у нормативно-правових актах України. Аналіз чинного законодавства та практики міжнародного співробітництва дає підстави вважати, що відповідні інструменти охоплюють сукупність форм залучення зовнішнього фінансування, які мають визначені у міжнародних договорах та актах міжнародних організацій правові підстави, цільове призначення (відновлення енергетичних об'єктів) та механізми забезпечення повернення або компенсації наданих ресурсів.

Правовою основою застосування таких інструментів в Україні є Закон України «Про міжнародні договори України» від 29 червня 2004 р. № 1906-IV, що включає міжнародні договори, згоду на обов'язковість яких надала Верховна Рада України, до національного законодавства [5]. Порядок залучення, використання та моніторингу міжнародної технічної допомоги в Україні деталізує постанова Кабінету Міністрів України від 15 лютого 2002 р. № 153 «Про створення єдиної системи залучення, використання та моніторингу міжнародної технічної допомоги», яка закріплює інституційний механізм реєстрації проєктів МТД та взаємодії з донорами [6]. Водночас чинне національне законодавство не передбачає окремого режиму для тих фінансових інструментів, які поєднують ознаки кредитування, гарантування та грантової підтримки і спрямовані саме на відбудову критичної енергетичної інфраструктури.

Практика залучення міжнародного фінансування у 2022–2026 рр. дає можливість виокремити кілька основних груп фінансово-правових інструментів.

Передусім слід відзначити інструменти МВФ. Так, 26 лютого 2026 р. Виконавча рада МВФ схвалила нову програму розширеного фінансування (Extended Fund Facility) для України строком на 48 міс. на суму близько 8,1 млрд дол. США з негайним перерахуванням першого траншу у розмірі близько 1,5 млрд дол. США; ця програма є частиною спільного міжнародного пакета підтримки в обсязі 136,5 млрд дол. США на 2026–2029 рр. [7]. Як засвідчує staff report Фонду, програма поєднує завдання макрофінансової стабілізації, бюджетної підтримки та структурних реформ, від яких безпосередньо залежить спроможність держави фінансувати критичні видатки, зокрема у сфері енергетики [8]. Правову природу цих відносин визначають Статті Угоди МВФ та супровідні програмні документи, насамперед Letter of Intent, Memorandum of Economic and Financial Policies та Technical Memorandum of Understanding.

Окрему групу утворюють інструменти Групи Світового банку. Ключовим спеціалізованим механізмом у досліджуваній сфері є проєкт Re-POWER, спрямований на відновлення базових енергетичних послуг в Україні [9]. Паралельно Група Світового банку застосовує ширшу систему трастових і кредитно-гарантійних інструментів: станом на квітень 2026 р. Ukraine Relief, Recovery, Reconstruction and Reform Trust Fund (URTF) мобілізував 2,8 млрд дол. США донорських внесків, з яких 2,6 млрд вже запрограмовано у формі грантів, а 1,8 млрд – фактично виплачено; крім того, ADVANCE Ukraine Trust Fund забезпечив 12,5 млрд дол. США у формі promissory notes, з яких 7,5 млрд уже підкріпили підписані та вибрані позики [10].

Неможна оминати увагою і гарантійний складник. Через Support for Ukraine's Reconstruction and Economy

Trust Fund (SURE TF) та інші механізми Багатостороннє агентство гарантування інвестицій (MIGA) станом на 2026 р. видало нових гарантій на 561 млн дол. США з початку повномасштабної війни, а загальний обсяг гарантійних зобов'язань, з урахуванням продовження строків дії гарантій, перевищив 915 млн дол. США; водночас сам SURE TF дозволив розгорнути 326,6 млн дол. США гарантій під час використання 90,3 млн дол. США пільгових ресурсів (станом на 30.06.2025) [10; 11].

ЄБРР залишається одним з найбільших інституційних інвесторів в українську економіку, а енергетичну безпеку прямо визначає одним зі своїх пріоритетів. Наприкінці 2025 р. Банк повідомляв, що з початку повномасштабної війни розгорнув в Україні близько 9,7 млрд євро [12]. У 2026 р. ЄБРР надав ПрАТ «Укргідроенерго» позику до 75 млн євро, а міжнародні донори доповнили цей пакет грантами до 20 млн євро для закупівлі критичного обладнання для гідроелектростанцій [13]. Водночас у межах Energy Security Support Facility (ESSF) Банк фінансує проєкти розподіленої генерації, накопичення енергії та енергоефективності для підприємств, муніципалітетів, домогосподарств і житлових об'єднань, поєднуючи кредитування, технічну допомогу та інвестиційні стимули [14].

Активну роль у відбудові відіграє також Європейський інвестиційний банк (ЄІБ). У 2025 р. Група ЄІБ надала Україні рекордні 1,5 млрд євро нового фінансування на енергетику, інфраструктуру, підтримку малого і середнього бізнесу та євроінтеграційні проєкти [15]. У 2026 р. Європейська Комісія та Група ЄІБ оголосили додатковий пакет фінансування у понад 600 млн євро, який охоплює дороги, залізницю, електромережі, енергоефективність житла та публічної інфраструктури [16].

Центральне місце серед інструментів ЄС посідає Ukraine Facility, який Регламент (ЄС) 2024/792 Європейського Парламенту і Ради заснував на період 2024–2027 рр. із загальним фінансовим ресурсом до 50 млрд євро [17]. Цей інструмент поєднує бюджетну підтримку, інвестиційний компонент і технічну допомогу, а тому фактично формує рамку для значної частини зовнішнього фінансування відновлення України. Окремий практичний вимір має Ukraine Energy Support Fund при Секретаріаті Енергетичного Співтовариства: станом на 30 квітня 2026 р. обсяг підписаних внесків до Фонду сягнув 1 956 376 899 євро, з яких 1 926 176 786 євро вже надійшли на рахунки Фонду [18].

Особливу правову конструкцію утворює механізм G7 Extraordinary Revenue Acceleration (ERA) Loans. Лідери G7 розглядають його як інструмент надання Україні близько 50 млрд дол. США (або близько 45 млрд євро) за рахунок майбутніх доходів від іммобілізованих суверенних активів Російської Федерації; 23 жовтня 2024 р. Рада ЄС схвалила пакет макрофінансової допомоги до 35 млрд євро для реалізації відповідного зобов'язання [19]. Європейська Комісія згодом уточнила, що загальний внесок ЄС у механізм ERA становить 18,1 млрд євро, а лише з початку 2025 р. за цією лінією Україна отримала 6 млрд євро, включно з додатковим траншем у 1 млрд євро у травні 2025 р. [20]. Показово, що ця конструкція поєднала політичну ідею відповідальності держави-агресора за правовою обережністю: йдеться не про пряму конфіскацію самих активів, а про використання доходів від них, що в європейському

правовому дискурсі розглядають як окремих компромісний механізм [21].

Слід приділити увагу й інструментам двостороннього міжнародного співробітництва. Показовим прикладом є Меморандум про взаєморозуміння між Урядом України та Урядом США про співпрацю у забезпеченні стійкості енергетичної системи України, підписаний 3 грудня 2024 р. Офіційний текст документа передбачає, що загальний обсяг допомоги за цією рамкою може сягати 825 млн дол. США [22]. Водночас США ще у лютому 2023 р. офіційно оголосили про додатковий внесок у 250 млн дол. США на енергетичну підтримку України, який доповнив 270 млн дол. США, вже спрямовані протягом 2022 р. [23]. Не менш важливим є й те, що американська сторона системно підтримує українську енергетику у технічному вимірі: лише з 2014 р. обсяг такої технічної підтримки перевищив 160 млн дол. США [24].

Неможна оминати увагою й координаційні механізми. Multi-agency Donor Coordination Platform for Ukraine не надає кошти безпосередньо, однак саме вона узгоджує пріоритети, строки та інституційні рамки відновлення. У спільному комюніке за підсумками дванадцятого засідання Керівного комітету Платформи від 14 січня 2025 р. учасники повідомили, що від часу створення Платформа скоординувала понад 233 млрд дол. США єдиної економічної підтримки, а додаткове фінансування енергетичного сектору, оголошене або підтверджене з березня 2024 р., перевищило 2 млрд дол. США [25]. Такий підхід узгоджується з Принципами Лугано, які вимагають партнерства, прозорості, підзвітності, верховенства права та орієнтації на довгострокову стійкість відновлення [26].

Узагальнений аналіз вищевказаних інструментів дає змогу запропонувати *авторське визначення*. Так, під «міжнародними фінансово-правовими інструментами відбудови енергетичної інфраструктури» доцільно розуміти сукупність передбачених міжнародними договорами України, актами міжнародних організацій та регламентами наднаціональних об'єднань форм залучення зовнішніх фінансових ресурсів (кредитних, грантових, гарантійних, страхових, змішаного типу), що мають цільове призначення – відновлення, модернізація та розвиток об'єктів енергетичної інфраструктури держави, яка зазнала збройної агресії, та реалізуються на умовах прозорості, підзвітності й відповідності національним стратегічним документам.

З урахуванням викладеного, видається обґрунтованим закріпити це поняття на законодавчому рівні. Найбільш доцільним вбачається доповнити ст. 1 Закону України

«Про критичну інфраструктуру» від 16 листопада 2021 р. № 1882-IX визначенням «міжнародних фінансово-правових інструментів відбудови критичної інфраструктури» (включно з енергетичною). Більш деталізовану класифікацію таких інструментів, зі свого боку, варто надати у документах стратегічного характеру – Енергетичній стратегії України на період до 2050 р. та Національному плану дій з відновленої енергетики на період до 2030 р.

ВИСНОВКИ

У межах дослідження проведено комплексний аналіз міжнародних фінансово-правових інструментів відбудови енергетичної інфраструктури України, які активно залучаються у період повномасштабного вторгнення росії. Такі інструменти є неоднорідними за правовою природою. Вони охоплюють програми міжнародних фінансових організацій (МВФ, Світового банку, ЄБРР, ЄІБ), гарантійні механізми (MIGA), наднаціональні інструменти ЄС (Ukraine Facility, Ukraine Energy Support Fund), новаційний механізм G7 ERA Loans на основі доходів від іммобілізованих російських активів, а також двосторонні домовленості (Меморандум Україна–США 2024 року, проекти USAID).

Запропоновано визначення поняття «міжнародні фінансово-правові інструменти відбудови енергетичної інфраструктури», яке охоплює кредитні, грантові, гарантійні, страхові та змішані форми зовнішнього фінансування, передбачені міжнародними договорами та актами міжнародних організацій. Видається доцільним закріпити це визначення в Законі України «Про критичну інфраструктуру». Така систематизація уніфікує правозастосовну практику, забезпечить правову визначеність та сприятиме формуванню цілісного правового режиму залучення зовнішнього фінансування для відновлення енергетичних потужностей.

Отже, ефективна повоєнна відбудова енергетичної інфраструктури України є можливою виключно за умови комплексного поєднання національних та міжнародних фінансово-правових інструментів, що забезпечуватиме як фінансову достатність відновлення, так і відповідність процесу Принципам Лугано – прозорості, підзвітності, верховенства права та сталого розвитку. Перспективи подальших наукових розвідок у цьому напрямі полягають у розробленні детальної класифікації фінансово-правових інструментів за критеріями їх правової природи, ризиковості та цільового призначення, а також у дослідженні правового статусу міжнародних координаційних платформ як суб'єктів правовідносин з відновлення критичної інфраструктури.

Список використаних джерел

1. Масовані ракетні обстріли енергетичної інфраструктури. Міністерство внутрішніх справ України. URL: <https://mvs.gov.ua/news/obstrili-energeticnoyi-infrastrukturi>
2. Стабільне проходження минулої зими — перемога для всієї енергетичної галузі. Міністерство енергетики України. URL: <https://mev.gov.ua/novyna/stabilne-prokhozheniya-mynuloyi-zymy-peremoha-dlya-vsiyeyi-enerhetychnoyi-haluzi>
3. Updated Ukraine Recovery and Reconstruction Needs Assessment Released. The World Bank. 23 February 2026. URL: <https://www.worldbank.org/en/news/press-release/2026/02/23/updated-ukraine-recovery-and-reconstruction-needs-assessment-released>
4. Суходоля О.М., Харазішвілі Ю.М., Рябцев Г.Л. Енергетична безпека України: перспективна модель управління ризиками: монографія. Київ, 2023. 232 с.
5. Про міжнародні договори України: Закон України від 29 червня 2004 р. № 1906-IV. Офіційний вебпортал парламенту України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1906-15>
6. Про створення єдиної системи залучення, використання та моніторингу міжнародної технічної допомоги: постанова Кабінету Міністрів України від 15 лютого 2002 р. № 153. Офіційний вебпортал парламенту України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/153-2002-%D0%BF>

7. IMF Executive Board Approves US\$8.1 Billion under an Extended Fund Facility (EFF) Arrangement for Ukraine. International Monetary Fund. 26 February 2026. URL: <https://www.imf.org/en/news/articles/2026/02/26/pr-26066-ukraine-imf-executive-board-approves-usd-8point1-billion-under-an-eff-arrangement>
8. Ukraine: Request for an Extended Arrangement Under the Extended Fund Facility and Cancellation of the Current Arrangement – Press Release; Staff Report; and Statement by the Executive Director for Ukraine. International Monetary Fund. 27 February 2026. URL: <https://www.imf.org/en/publications/cr/issues/2026/02/27/ukraine-request-for-an-extended-arrangement-under-the-extended-fund-facility-and-574341>
9. Re-PoWER Ukraine Project: Project Appraisal Document. The World Bank. URL: <https://documents1.worldbank.org/curated/en/099063025180521458/pdf/P180332-3109f2e8-1bba-46f1-8e8a-c8464731298c.pdf>
10. World Bank Group Donor Financing Mechanisms for Supporting Ukraine. The World Bank. 13 April 2026. URL: <https://www.worldbank.org/en/country/ukraine/brief/world-bank-group-donor-financing-mechanisms-for-supporting-ukraine>
11. Support for Ukraine's Reconstruction and Economy Trust Fund (SURE TF). World Bank Group Guarantees. URL: <https://www.miga.org/support-ukraines-reconstruction-and-economy-trust-fund-sure-tf>
12. Ukraine. European Bank for Reconstruction and Development. URL: <https://www.ebrd.com/home/what-we-do/where-we-invest/ukraine.html>
13. EBRD supports Ukraine's energy security with €75 million. European Bank for Reconstruction and Development. 2026. URL: <https://www.ebrd.com/home/news-and-events/news/2026/ebrd-supports-ukraine-s-energy-security-with-75-million.html>
14. Energy Security Support Facility (ESSF) in Ukraine. European Bank for Reconstruction and Development. URL: <https://www.ebrd.com/essf-ukraine>
15. EIB Group provided a record €1.5 billion for Ukraine in 2025. European Investment Bank. 2026. URL: <https://www.eib.org/en/press/all/2026-074-eib-group-provided-a-record-eur1-5-billion-for-ukraine-in-2025>
16. European Commission and EIB Group announce new financing package of over €600 million to support Ukraine's recovery. European Investment Bank. 2026. URL: <https://www.eib.org/en/press/all/2026-147-ec-and-eib-group-announce-new-financing-package-of-over-eur600-million-to-support-ukraine-s-recovery>
17. Regulation (EU) 2024/792 of the European Parliament and of the Council of 29 February 2024 establishing the Ukraine Facility. Official Journal of the European Union. URL: <https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2024/792/oj/eng>
18. Ukraine Energy Support Fund. Contributions to the Fund. Energy Community. Status: 30.04.2026. URL: <https://www.energy-community.org/Ukraine/Fund/overview.html>
19. Immobilised assets: Council greenlights up to €35 billion in macro-financial assistance to Ukraine and new loan mechanism implementing G7 commitment. Council of the European Union. 23 October 2024. URL: <https://www.consilium.europa.eu/en/press/press-releases/2024/10/23/immobilised-assets-council-greenlights-up-to-35-billion-in-macro-financial-assistance-to-ukraine-and-new-loan-mechanism-implementing-g7-commitment/>
20. Ukraine receives additional €1 billion under G7 loan initiative. European Commission. 8 May 2025. URL: https://enlargement.ec.europa.eu/news/ukraine-receives-additional-eu1-billion-under-g7-loan-initiative-2025-05-08_en
21. Legal options for confiscation of Russian state assets to support the reconstruction of Ukraine. European Parliament Research Service. 2024. URL: [https://www.europarl.europa.eu/thinktank/en/document/EPRS_STU\(2024\)759602](https://www.europarl.europa.eu/thinktank/en/document/EPRS_STU(2024)759602)
22. Меморандум про взаєморозуміння між Урядом України та Урядом Сполучених Штатів Америки щодо співпраці у забезпеченні стійкості енергетичної системи України від 3 грудня 2024 р. Офіційний вебпортал парламенту України. URL: https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/840_003-24#Text
23. Continued Support for Ukraine to Withstand Russia's Assaults. U.S. Department of State. 24 February 2023. URL: <https://2021-2025.state.gov/continued-support-for-ukraine-to-withstand-russias-assaults/>
24. Energy Security Support to Ukraine. U.S. Department of State. 29 November 2022. URL: <https://2021-2025.state.gov/energy-security-support-to-ukraine/>
25. Joint Communiqué following the twelfth Steering Committee meeting. Multi-agency Donor Coordination Platform for Ukraine. 14 January 2025. URL: <https://ukrainedorplatform.com/14-01-2025-twelfth-steering-committee-meeting/>
26. Outcome Document of the Ukraine Recovery Conference URC2022: «Lugano Declaration» (Lugano, 4-5 July 2022). URC International. URL: <https://www.urc-international.com/past-conferences/urc22/conference-materials>

References

1. Massive missile strikes on energy infrastructure. Ministry of Internal Affairs of Ukraine. URL: <https://mvs.gov.ua/news/obstrili-energetichnoyi-infrastrukturi> (in Ukrainian).
2. Stable passage of last winter – victory for the entire energy industry. Ministry of Energy of Ukraine. URL: <https://mev.gov.ua/novyna/stabilne-prokhozheniya-mynuloyi-zymy-peremoha-dlya-vsiyeyi-enerhetychnoyi-haluzi> (in Ukrainian).
3. Updated Ukraine Recovery and Reconstruction Needs Assessment Released. The World Bank. 23 February 2026. URL: <https://www.worldbank.org/en/news/press-release/2026/02/23/updated-ukraine-recovery-and-reconstruction-needs-assessment-released>
4. Sukhodolia O.M., Kharazhshvili Yu.M., Riabtsev H.L. Energy security of Ukraine: a forward-looking risk-management model: monograph. Kyiv, 2023. 232 p. (in Ukrainian).
5. On International Treaties of Ukraine: Law of Ukraine of 29 June 2004 No. 1906-IV. Official web portal of the Parliament of Ukraine. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1906-15> (in Ukrainian).
6. On the establishment of a unified system for engagement, use and monitoring of international technical assistance: Resolution of the Cabinet of Ministers of Ukraine of 15 February 2002 No. 153. Official web portal of the Parliament of Ukraine. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/153-2002-%D0%BF> (in Ukrainian).
7. IMF Executive Board Approves US\$8.1 Billion under an Extended Fund Facility (EFF) Arrangement for Ukraine. International Monetary Fund. 26 February 2026. URL: <https://www.imf.org/en/news/articles/2026/02/26/pr-26066-ukraine-imf-executive-board-approves-usd-8point1-billion-under-an-eff-arrangement>
8. Ukraine: Request for an Extended Arrangement Under the Extended Fund Facility and Cancellation of the Current Arrangement – Press Release; Staff Report; and Statement by the Executive Director for Ukraine. International Monetary Fund. 27 February 2026. URL: <https://www.imf.org/en/publications/cr/issues/2026/02/27/ukraine-request-for-an-extended-arrangement-under-the-extended-fund-facility-and-574341>
9. Re-PoWER Ukraine Project: Project Appraisal Document. The World Bank. URL: <https://documents1.worldbank.org/curated/en/099063025180521458/pdf/P180332-3109f2e8-1bba-46f1-8e8a-c8464731298c.pdf>
10. World Bank Group Donor Financing Mechanisms for Supporting Ukraine. The World Bank. 13 April 2026. URL: <https://www.worldbank.org/en/country/ukraine/brief/world-bank-group-donor-financing-mechanisms-for-supporting-ukraine>
11. Support for Ukraine's Reconstruction and Economy Trust Fund (SURE TF). World Bank Group Guarantees. URL: <https://www.miga.org/support-ukraines-reconstruction-and-economy-trust-fund-sure-tf>
12. Ukraine. European Bank for Reconstruction and Development. URL: <https://www.ebrd.com/home/what-we-do/where-we-invest/ukraine.html>
13. EBRD supports Ukraine's energy security with €75 million. European Bank for Reconstruction and Development. 2026. URL: <https://www.ebrd.com/home/news-and-events/news/2026/ebrd-supports-ukraine-s-energy-security-with-75-million.html>
14. Energy Security Support Facility (ESSF) in Ukraine. European Bank for Reconstruction and Development. URL: <https://www.ebrd.com/essf-ukraine>
15. EIB Group provided a record €1.5 billion for Ukraine in 2025. European Investment Bank. 2026. URL: <https://www.eib.org/en/press/all/2026-074-eib-group-provided-a-record-eur1-5-billion-for-ukraine-in-2025>

16. European Commission and EIB Group announce new financing package of over €600 million to support Ukraine's recovery. European Investment Bank. 2026. URL: <https://www.eib.org/en/press/all/2026-147-ec-and-eib-group-announce-new-financing-package-of-over-eur600-million-to-support-ukraine-s-recovery>
17. Regulation (EU) 2024/792 of the European Parliament and of the Council of 29 February 2024 establishing the Ukraine Facility. Official Journal of the European Union. URL: <https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2024/792/oj/eng>
18. Ukraine Energy Support Fund. Contributions to the Fund. Energy Community. Status: 30.04.2026. URL: <https://www.energy-community.org/Ukraine/Fund/overview.html>
19. Immobilised assets: Council greenlights up to €35 billion in macro-financial assistance to Ukraine and new loan mechanism implementing G7 commitment. Council of the European Union. 23 October 2024. URL: <https://www.consilium.europa.eu/en/press/press-releases/2024/10/23/immobilised-assets-council-greenlights-up-to-35-billion-in-macro-financial-assistance-to-ukraine-and-new-loan-mechanism-implementing-g7-commitment/>
20. Ukraine receives additional €1 billion under G7 loan initiative. European Commission. 8 May 2025. URL: https://enlargement.ec.europa.eu/news/ukraine-receives-additional-eu1-billion-under-g7-loan-initiative-2025-05-08_en
21. Legal options for confiscation of Russian state assets to support the reconstruction of Ukraine. European Parliament Research Service. 2024. URL: [https://www.europarl.europa.eu/thinktank/en/document/EPRS_STU\(2024\)759602](https://www.europarl.europa.eu/thinktank/en/document/EPRS_STU(2024)759602)
22. Memorandum of Understanding between the Government of Ukraine and the Government of the United States of America on cooperation in ensuring the resilience of Ukraine's energy system, dated 3 December 2024. Official web portal of the Parliament of Ukraine. URL: https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/840_003-24#Text (in Ukrainian).
23. Continued Support for Ukraine to Withstand Russia's Assaults. U.S. Department of State. 24 February 2023. URL: <https://2021-2025.state.gov/continued-support-for-ukraine-to-withstand-russias-assaults/>
24. Energy Security Support to Ukraine. U.S. Department of State. 29 November 2022. URL: <https://2021-2025.state.gov/energy-security-support-to-ukraine/>
25. Joint Communiqué following the twelfth Steering Committee meeting. Multi-agency Donor Coordination Platform for Ukraine. 14 January 2025. URL: <https://ukrainedorplatform.com/14-01-2025-twelfth-steering-committee-meeting/>
26. Outcome Document of the Ukraine Recovery Conference URC2022: «Lugano Declaration» (Lugano, 4-5 July 2022). URC International. URL: <https://www.urc-international.com/past-conferences/urc22/conference-materials>

Ivan POTAPOV

postgraduate student, V. Mamutov Institute of Economic and Legal Research of the National Academy of Sciences of Ukraine'
ORCID: <https://orcid.org/0009-0000-6279-1440>
e-mail: potapov.law@gmail.com

INTERNATIONAL FINANCIAL AND LEGAL INSTRUMENTS FOR THE RECONSTRUCTION OF ENERGY INFRASTRUCTURE AFTER ARMED CONFLICTS

Introduction. The full-scale armed aggression of the Russian Federation has caused unprecedented damage to Ukraine's energy infrastructure. According to the joint Rapid Damage and Needs Assessment (RDNA5) of 23 February 2026, direct damage in Ukraine has exceeded USD 195 billion, with total reconstruction needs estimated at nearly USD 588 billion; the energy sector alone accounts for almost USD 91 billion. State resources are insufficient, which makes the legal framework for attracting international financing crucial.

The purpose of the paper is to conduct a comprehensive analysis of international financial and legal instruments for the reconstruction of energy infrastructure after armed conflict, to identify their legal nature and forms of consolidation in national and international law, and to develop an author's definition together with *de lege ferenda* proposals.

Results. The paper examines the programmes of the IMF, the World Bank Group, the EBRD, the EIB, MIGA, as well as EU instruments (Ukraine Facility, Ukraine Energy Support Fund), the novel G7 ERA Loans mechanism based on revenues from immobilised Russian sovereign assets, and bilateral instruments such as the 2024 Ukraine–US Memorandum of Understanding. The author proposes an original definition of “international financial and legal instruments for the reconstruction of energy infrastructure” and substantiates amendments to the Law of Ukraine “On Critical Infrastructure”.

Conclusion. Systematisation of such instruments at the legislative level will ensure legal certainty, strengthen donor coordination and enhance the effectiveness of attracted funds. Effective post-war reconstruction is feasible only through a comprehensive combination of national and international instruments in compliance with the Lugano Principles of transparency, accountability, the rule of law and sustainable recovery.

Keywords: energy infrastructure, post-war recovery, international financial and legal instruments, international financial organisation, Ukraine Facility, ERA Loans, guarantee mechanisms, MIGA, critical infrastructure, energy security